

CAL DESPERTAR!...

En aquesta REVISTA s'han publicat molts articles estudiant diversos caires de la vida reusenca del vuitcents. Sobre tot, de les costums d'aquella época i d'aquells homes s'han fet estudis i catalogacions remarcables, que indubtablement han de servir algú dia per a «fer l'història de Reus.»

Sens menysprear, sinó molt al contrari, agraïnt com a bon reusenc a tots aquells escriptors llurs esforços per a aportar aquestes dèus d'informació als nostres historiadors futurs, sento el deure de dir quelcom en aquests moments que travessa Reus,—moments que jo considero d'una clara gravetat per a son desenrotllament futur,—i cridar l'atenció de tots, DE TOTS, per a sortir al pas d'aquest recloïment que l'amenaça d'asfíxia, per manca d'aquelles corrents de vida que han sigut la causa principal de son desenrotllament.

No pretenc matar els historiadors, els encantats del pretèrit; però masses exemples tenim, en aquesta península on s'aixeca el nostre poble, que viuen llangorosament de records, sospirant el passat en un etern i inacabable enyorament i somniant dia i nit en obrir un sepulcre per a fer novament el miracle de Jesús en la persona de Llatzer—oblidant que de miracles sols pod fer-ne Deu. Les mòmies estan molt bé dins les tombes i per a tindre esment de llur existència, una làpida ens basta. Vene-rem-les sota llurs lloses, però no les traquem a llum, que'l vent i la claror les ofendrien. No pretenc dissuadir els historiadors

de llurs recerques. Jamai! ¡Si de les lliçons de la història se'n poden treure i se'n treuen tantes d'ensenyances! Pretenc, únicament, cridar a tots els fills de Reus i especialment els escriptors, per a recordar-los que tenen un deure que acomplir vers les generacions futures i és el de crear l'ideal de l'engrandiment de Reus, ideal col·lectiu que sembla ha sigut bandejat de tots els reusencs i de totes les classes socials que a Reus viuen per lligams familiars o d'interessos. En un mot; crec que el demà reusenc es mostra paurós i que més que parlar de l'ahir hem de parlar del demà d'aquest poble estimat, que cent voltes blasmém i cent voltes adorem, cada dia.

Cal que'ns disposem a esdevenir factors, o actors, com volguèu, de l'Història Reusenca, i per a tal cosa, cal actuar en vistes a son engrandiment o, en una paraula, cal procurar per a tots els mitjans la seva Vida, així's en majúscula, de la definició nietzscheana.

Crec que és l'hora (aquella hora que no més te present d'indicatiu) crec que és l'hora del treball, del treball metòdic, ordenat, conciençios, perseverant, sense excloure'n l'entussiasme que és motor, que és foc de la veritable fornal del patriotisme.

Què serà el Reus del demà?

El que nosaltres voldrem que siga, allò esdevindrà. La grandesa de Reus l'han de fer els reusencs i no l'han d'esperar de fóra.

Si volem solemniament la grandesa de Reus hem d'estar disposats a aportar cadascú el nostre esforç per a desbrossar el camí d'aquesta grandesa, cadascú amb el seu bagatge instintiu o d'educació, de capital o de treball. Cal que pensem que molt devem al passat i que, si som honorats, ja que al passat no podem pagar-lo, hem de llegar aquest patrimoni que havem rebut dels nostres avant-passats, millorat i enriquit pel nostre treball i la nostra previsió, a les generacions futures, que seran també les successions d'aquells als quals devem això que gaudim avui. Començo, doncs, exposant alguna inquietut.

En el plà de ferro-carrils publicat suara pel Directori, hi ha els projectes a realitzar de Val de Zafan a Sant Carles de la Ràpita i de Tarragona a Pons. Tots dos camins de civilització correran lluny de Reus. Hi correran i s'emportaran per ells un riu d'activitats. DESPLAÇARAN MOLT DE COMERÇ DE REUS perquè travessen comarques extenses bona part de quines collites passen encare per Reus i bona part de quines necessitats a Reus s'assorteixen. Es això un motiu de restar tranquils a Reus o bé ens té de preocupar una mica?

Jo no preconitzo la *contra* a n'aquests projectes. Desitjo cridar l'atenció de tots, per a què, entre tots ens esforcem en trovar quelcom que contrarresti aquesta calamitat per a Reus.

AQUEST NÚMERO HA PASSAT

PER LA CENSURA GUVERNATIVA

Si perdem l'hegemonia o l'esplèndida posició d'enllaç de relacions que teniem, volem dir que no és arribada l'hora de procurar majors facilitats al agricultor per a salvar, per exemple, crisis com l'actual del vi, construïnt aviat uns magatzems generals de dipòsit per l'estil del planejament que premià en el darrer certamen el nostre CENTRE, degut a la ploma del distingit amic Sr. Cachot? Així's posariem unes facilitats al colliter per a contrarrestar les facilitats que en altre lloc trovarà en el transport, contribuiríem al progrés general i ningú no ens podrà acusar d'idées migrades i mesquines oposant-nos a la realització de ferro-carrils per la única raó de que no passen per casa nostra, en un país on tants ferro-carrils i comunicacions de tota mena, manquen.

Considero poc prestigiosa la meva firma per a aixecar un gran estat d'opinió i per a encendre la passió que abranda'l meu cor. Però tal vegada capida la importància del tema, altres noms, altres homes me donaran la mà, i entre tots escalfarem una mica el cor de Reus i encendrem dalt del Campanar, tantes vegades cantat, una llumanta de l'Ideal de la Vida reusenca en l'esdevenidor, que'ns sigui guia dels nostres passos i inspiració dels nostres cervells per a servir el nostre poble sense desentendre'ns de servir la Humanitat.

CÉSAR FERRATER

